

ORGANISTEN aan het woord.

In maart / april wordt het orgel in de Vredebergkerk onderhanden genomen door de orgelbouwer Flentrop. Een mooie aanleiding om onze organisten aan het woord te laten over hun instrumenten. In dit kerkblad vertelt Jeroen van der Vinne wat hem beweegt om organist te zijn.

Hoe ben je organist geworden ?

Lang geleden ben ik begonnen met orgel spelen in de 'Hemelse berg', een verzorgingstehuis waar op zondag diensten werden georganiseerd. Er werd nog iemand gezocht voor orgel of piano, en ik zag me dat wel doen. Eerst heb ik diensten op de piano begeleidt, en vervolgens ben ik voorzichtig achter het elektronisch orgel gekropen om dat eens te proberen. Ik heb daar geleerd dat het zingen van liederen belangrijk is. De mensen die daar verbleven konden geen van allen de liturgie nog lezen. Sommigen konden niet meer praten, maar zingen konden ze nog wel. Lieder uit Joh. de Heer, of uit de 'oude bundel', konden de meesten uit volle borst meezingen, en dat maakte op mij grote indruk. Voor deze mensen was het zingen het enige wat overbleef. Zingen en muziek zijn fundamentele dingen voor een mens. Hoe oud je ook wordt, en hoe weinig er van je geestkracht overblijft, muziek blijft ! Ik vind het altijd een compliment als iemand na de dienst tegen me zegt dat hij/zij weer lekker gezongen heeft. Daar doe je het tenslotte voor.

Wat speel je het liefst ?

De keuze van de stukken die ik studeer laat ik afhangen van meerdere dingen. Afgelopen periode heb ik wat meer uit de romantische periode gedaan, maar J.S. Bach heeft mijn voorkeur.

Ik kijk er enorm naar uit dat het orgel in de Vredebergkerk goed gerestaureerd wordt opgeleverd. Het was de laatste tijd niet mogelijk om stukken van Bach, die ik thuis studeer, te spelen. En dat is jammer. Ik merkte aan mezelf dat ik daarom andere stukken ben gaan doen die ik wel kon spelen in de kerk. Je zoekt dan als het ware stukken bij de beperkingen van het orgel. Ik denk dat, als het orgel straks helemaal klaar is, het een nieuwe inspiratiebron gaat worden omdat de mogelijkheden ruimer zijn. Er is heel veel orgelmuziek die je nauwelijks hoort, en die zeker de moeite waard is om ten gehore te brengen. Ik zie het als uitdaging om me hierin te verdiepen, en dit mooi te laten klinken. De toccata's van Grison, Widor en Callaerts zijn nu wel bekend bij iedereen. Ik luister ook graag naar m'n mede organisten, ik leer veel van hun. Ze hebben een ruime ervaring in orgelmuziek en dat kun je horen, van hun pik ik veel dingen op.

Is orgelspelen hard werken ?

Soms wel, als je Widor wilt spelen, dan kun je daar beslist je energie in kwijt. Ik moet zeggen dat het me wel wat doet als zo'n orgel, boven en achter je, helemaal losbarst. Het orgel heeft een enorme kracht. Maar het is ook mogelijk om een heel mooi Cantabile te spelen, van Widor, of van Franck. Die verstilde melodie klinkt ook heel mooi op dit orgel. En ook dat is hard werken, maar dan op een heel andere manier. Gelukkig is na de restauratie van de kerk als gebouw, de akoestiek redelijk goed gebleven. De nagalm is wat minder geworden door de andere opstelling van het interieur, het klinkt wat 'droger' dan voorheen en daar moet je als organist een mouw aan passen. Ik denk dat dit goed lukt, je moet het even 'voelen' als je achter de speeltafel zit.

Orgel 2.0

Dit is een heel nieuw fenomeen in orgellandje, het is sinds een paar jaar een ontwikkeling dat organisten hun muziek op YouTube zetten. Hieraan kun je zien dat er in Nederland, en wereldwijd, geweldig veel talent zit wat ervoor kiest om orgel te spelen. Ik zie het als een grote vooruitgang dat organisten hun eigen opnamen maken en publiceren. Je ziet dat de profs hier niet van terug hebben. De amateur organisten die dit doen, halen een hele goede kwaliteit

en het is een genot, om naast geluid, ze ook te kunnen zien spelen. Ik moet zeggen dat dit mij enorm stimuleert om aan de gang te blijven. Bijkomende factor is dat veel bladmuziek gratis te downloaden is van websites. Op een gemiddelde zaterdagochtend heb ik 2 computerschermen open, 1 op YouTube om te luisteren naar een stuk, en het andere scherm om de bladmuziek op het Internet erbij te zoeken. Als ik warm loop voor een stuk wat ik zie en hoor spelen, dan zoek ik net zolang op het Internet totdat ik de bladmuziek ervan heb. En dan ga ik aan de gang. Het kan soms even duren voordat je dit allemaal hebt. Pas onlangs heb ik een stuk van Gustav Merkel, wat ik 6 jaar geleden in de grote kerk van Passau hoorde, na even zoveel jaren zoeken in bibliotheken ed., teruggevonden op YouTube, gespeeld door 2 Chinezen in een vierhandige setting ! Tot mijn verbazing kon ik de bladmuziek er ook nog vlot bij vinden. Mijn weekend was weer goed, ik kon aan de gang. Op deze wijze geef ik mijzelf orgelles, of beter gezegd: zo zorg ik ervoor dat anderen mij orgelles geven. Via Internet gaat dat gratis, en voor niets. Ik heb op deze wijze al heel wat leraren versleten, voor ieder stuk een andere docent, ik pik van iedereen wat. Gelukkig zijn er van organisten zoals Feike Asma en Piet van Egmond, veel opnames gemaakt die nu worden vrijgegeven, zodat die kunnen worden 'gepost' op het Internet. Het voorhanden hebben van hun interpretaties is een verrijking waar ik graag uit put voor mijn spel.

Ook zie je dat organisten steeds meer hun eigen koraalbewerkingen maken. Dit is wel iets typisch Nederlands, en zie je niet zoveel terug bij buitenlandse organisten. Nederland is wat dat betreft echt een orgellandje. Jan Zwart en Feike Asma hebben hun stempel achtergelaten. Ik merk dat gemeenteleden graag hun muziek horen, en ik moet zeggen dat ik er ook enorm van geniet.

Jeroen van der Vinne.